

Outi Alanko-Kahiluoto vihr ym.

Kirjallinen kysymys yliopistollisen psykoterapiakoulutuksen järjestämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Mielenterveyden häiriöistä aiheutuva sairastaminen ja sairauseläkkeelle siirtyminen yhä nuoremmassa ikäryhmissä on tieteellisten tutkimusten mukaan lisääntynyt. Aikuisten ja nuorten syrjäytymiseen johtavista tekijöistä mielenterveyden häiriöt ovat merkittävässä asemassa.

Keskeisinä syinä ovat masennus ja ahdistuneisuushäiriöt. Niiden hoidossa kuntoutuspsykoterapian vaikuttavuudesta on vahvaa näyttöä.

Psykoterapia on lääketieteellinen vuorovaikutuksellinen hoito- ja kuntoutusmuoto, jonka tavoitteena on auttaa psyykkisistä ongelmista, mielenterveyden häiriöistä tai psykiatrisista sairauksista kärsiviä. Kelan kuntoutus on erittäin tuloksellista. Kelan rekisteriseurannan mukaan noin 75 prosenttia kuntoutujista on täysin työ- tai opiskelukykyisiä kuntoutuksen päättyessä. Suurin osa kuntoutukseen osallistujista jatkaa työtä ja opiskelua myös kuntoutuksen aikana. Lisääntynyt näyttö psykoterapian tuloksellisuudesta on vahvistanut sen asemaa, ja psykoterapia kuuluu nykyisin sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön määrittelemään julkisen terveydenhuollon palveluvalikoimaan.

Psykoterapiaa antavat koulutetut psykoterapeutit, joille Valvira on antanut psykoterapeutin ammattinimikkeen käyttöoikeuden. Valviran hyväksynnän saa suorittuaan yliopistollisen psykoterapeuttikoulutuksen. Yliopistoilla eli yliopistojen psykologian ja psykiatrian oppiaineilla ei ole kuitenkaan velvollisuutta järjestää psykoterapeuttikoulutusta.

Suhteessa mielenterveyden häiriöitten esiintyvyyteen koulutetuista psykoterapeuteista on terveydenhuollossa ilmeisen suuri pula. Tästä huolimatta uusien psykoterapeuttien ammattinimikkeeseen johtavien yliopistollisten koulutuksien vaje on varsin suuri, eikä Opetushallitus tai sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö valvo niiden järjestämistä.

Psykoterapeuttikoulutuksella ei myöskään ole selkeää asemaa koulutusjärjestelmässä siitä huolimatta, että se johtaa korkeaa ammattitaitoa vaativaan terveyden- ja sosiaalihuollon hoidolliseen tehtävään. Eduskunnan sivistysvaliokunta on katsonut psykoterapeuttikoulutuksen kuuluvan samaan ryhmään erikoislääkärikoulutuksen kanssa, mutta mitään konkreettista ei asiassa ole sittemmin tapahtunut.

Sairaanhoitopiireillä ja Kansaneläkelaitoksella on lakisääteisiä tehtäviä ja velvollisuuksia järjestää terveydenhuollon palveluvalikoimaan kuuluvaa psykoterapiahoitoa. Yliopistoilla ei kuiten-

Kirjallinen kysymys KK 652/2018 vp

kaan ole velvollisuutta eikä resursseja psykoterapeuttien koulutuksen järjestämiseen siitä huolimatta, että psykoterapia on osa julkisen terveydenhuollon palveluvalikoimaa.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä psykoterapiakoulutuksen järjestämisvastuun ja rahoituksen selkeyttämiseksi?

Helsingissä 14.2.2019

Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Eeva-Johanna Eloranta sd